

ZÓLYOMVÁRMEGYEI HIRLAP

Zólyomvármegye társadalmi és közgazdasági érdekeit felölélő politikai hetilap.

Helybeli s a megye területéről eredő hirdetések lapunk kiadóhivatala vesz fel. Más hirdetések kizárólagos felvétele milliméter árszabás szerint LEOPOLD GYULA Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest VII., Erzsébet-körut 41.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K.
Félévre 4 K. Egyes szám ára . . . 20 f.
Megjelenik minden vasárnapon.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
NÁDOSY FERENC.

HIRDETÉSI DIJAK:
Milliméter árszabás szerint.
Nyilttér sora 40 fillér.
Kéziratot nem adunk vissza.

Szülők figyelmébe.

Néhány hét múlva ismét megnyílnak az iskolák kapui. Félő aggodalommal fognak szorongani az anyák a folyosókon, mert nem tudják, vajjon mit rejt a maguk- és gyermekük számára a jövő. Azért mondjuk a szülők és gyermekek sorsát együtt, mert ma már úgy vagyunk a középiskolai oktatással, hogy a kettő teljesen egy vonalban halad, úgy szólván kiegészíti egymást.

Ha a tanuló megfeledezik az iskolai disciplináról, előtérbe lép a szülő, akik ma már megszokott dolog a bajok félő orvosának, az elkövetett rossz, villámháritójának tekinteni. No és ez igen természetes, sőt sokszor hathatós orvosság, igaz hogy éppen olyan gyakran magában rejt az eltévelyedés és elbizakodottság táplálékát is. Nem túlozunk, ha a serdülő fiatalság botlásait, hanyagságát és gyakori összeütkezését az iskolai renddel, éppen a szülők hiúságának tudjuk be. Ki ne hallotta volna még, hogy a rosszasság fiatal hőse, milyen szemérmes arccal és ártatlan pirulással háritja át a maga bűneit, vagy mulasztásait másokra,

vagy éppen előjáróira, és viszont ki hallotta már, hogy a tanuló éppen olyan bátran bevallotta volna hibáját, mint a milyen merészen és meggonolatlanul azt elkövette.

A hiúság azonban megnyilatkozik sokkal ártatlanabb formák között is. Minden szülő — tiszteletteljes bocsánat a kevés kivételektől — gyermekét predesztinált tudósnak hiszi. Hányszor halljuk arról a kis esemeteről, aki még a fogzás kellemetlenségein sem esett át, hogy „e fiuból pap lesz, akárki meglássa!” Miután pedig a szentencia ki van mondva, a szegény gyermeknek, akiből kitünő kalapos mester lett volna, végig kell szenvednie a középiskola minden kálváriáját s csak akkor emelik le a dédelgető kezek a keresztről, amikor önbizalmát, kedvét és az életben való boldogulásának minden reményét elveszítette. Az ilyen, előre kiformált nagyságokból származnak az élet és társadalom proletárjai. Ez az irányzat és nevelési mód már annyira beleette magát a köztudatba és társadalmi életünkbe, hogy jó ideig nem is remélhetjük azok megváltozását.

Minden iskolának vezér elve, hogy

minél több tanuló részesüljön a tudományok áldásaiban, ennél fogva amennyire a lehetőség megengedi, az előmenetel mérlegelését mindenkor az *egyén* képességeihez, szellemi erejéhez mérten intézi. De bizony a legmészszebbmenő jóakarát és elnézés is csődöt mond ott, ahol vagy a kellő alap, vagy pedig a haladáshoz szükséges akarát hiányzik. Hány esetben kénytelen az oktatással foglalkozó ember sajnálkozva és bizonyos megilletődéssel végigszenvedni a gyermek gyötrődéseit, amint vergődni látja a szegény páriát, a tudománnyal szemben való gyengeségeiben. A jóindulat segíthet rajta, de csak ideig-óráig, mert a tudomány nem ismeri a hézagokat s ezek napról-napra nagyobbodva, előbb-utóbb megbosszulják magukat. Ilyenkor a legjobb orvosság, a marasztalás, mert módja van a gyengének megerősödni s így nagyobb erővel megindulni a következő esztendei munkának. Ezt azonban igen sokan nem akarják megérteni, s egyszerűen azt mondják, hogy „dacára a sok igyekezetnek, a fiam *megbukott.*” Pedig dehogy is „bukás” az, legfeljebb mementó arra nézve, hogy vagy képességet kell másként

Mint esti fény a szürkülő vizen . . .

Mint esti fény a szürkülő vizen,
Egy régi emlék száll át lelkemen.
Sok éve már, hogy elfeledtem,
Meghalt álmok közé temettem.
Amint hervadt az élet fája,
Lomb hullt reája.

Ez az emlék: egy halvány szép leány
S egy tiszta fényű őszi délután.
A pázsitos, nagy angol-kertben
Fehér uton bolyongtunk ketten
S amint mentünk a napsugárban,
Lelkébe láttam.

Nyló bimbó volt, harmatos, finom
S mint félve fésző gyenge, lágy szírom,
Amíg kinyílt a napsugárnak,
Fölbredeztek bent a vágyak
S kereste, hol van a világon
Egy édes álmom.

Szellő, ha éri virág illatát,
Beléolvad és úgy bolyong tovább.
Igy lelkemet is általjarta

Az ébredő lélek varázsa,
De szót nem leltem, mely kimondja
És ő se mondta.

A park ölében jegenyék alatt
Kis antik templom; hófehér falak.
Kölépesőjén mohára léptünk
S amint a belsejébe értünk,
Egy nagy állótükrrel szemben
Megálltunk ketten.

Az ablakon ránk hullt a napsugár.
Ugy álltunk ottan, mint egy ifju pár.
Tekintetünk előre szállott
És a tükörben felesillámlott
Két ifju lélek sejtő vágya,
Négy szem sugára.

Mi volt tovább? . . . Leszállt az őszi nap.
Kihamvadott a fényes pillanat.
Sok éve már, hogy elfeledtem,
Meghalt álmok közé temettem.
Amint hervadt az élet fája,
Lomb hullt reája.

Hamvas József.

Tornyos Péter levelei.

(Irtá: ifj. Jankovszky Demeter.)

I.

Kedves papa! Megérkeztem. A pályaudvaron ide-oda bámultam, akárcsak Kisfaludy Tollagija, de Béla unokabátyám csakhamar nyakonfogott. Össze-vissza akartam esőkolni, de azt mondta, hogy nyilvánosan nem illik. Gyalog akartam hozzájuk menni, de ő kocsit fogadott. A Máli néninek küldött befőttes üvegeket — kettő eltört — a hordárnak adta. Kuruc ember ez az én unokabátyám, bizony még csak szólni se mertem. Máli néni szívesen fogadott, de ő is csak az egyik orcámat esőkolta meg, nem úgy, mint hajdan, mind a kettőt. Először kikérdeztek, aztán megebédeltettek. Aztán magamra hagytak, s azt mondták, hogy aludjam, mert ők is alusznak. Azonban én kilopódtam, s elindultam az — egyetemre. Az utat nem tudtam, de majd csak oda találok, gondolám. Sokat barangoltam, még egy kétkrajcáros hidon is átmentem, mig valami erdőfelébe értem. Azt mondták, hogy ez a városliget, s az egyetemtól bizony jó

értékesíteni, vagy az akaratot megacélozni.

A mi vidékünkön az elemi iskolából kikerült tanulók zöme roppantul küzd a nyelvvel. Bizvást elmondhatjuk, hogy képességekben és igyekezetben cseppet sem áll mögötte a fajmagyar gyermekeknek — sőt gyakran a csodával határos haladást találunk.

Azonban az általános tapasztalat azt mutatja, hogy az olyan gyermekek, akik csak aféle elégséges klaszszissal mennek a magasabb foku iskolákba, nem képesek — éppen a nyelvi képességeik hiányai miatt — a többiekkel való együttes haladásra. Miután pedig a tanterv megköveteli a lépésről-lépésre való haladást, a tanár nem érkezik arra, hogy *egyesekekkel* időn túl foglalkozzék anélkül, hogy a többiek előmenetelét meg ne akadályozza, az ilyen gyengék fokról-fokra lemaradnak.

Ha azonban a szülők nem erőltetik az ilyen gyermekek tanulmányait, hanem inkább az *elemi iskola felsőbb osztályaiban* hagynak még megerősödni őket, igaz hogy egy-két esztendővel késve, de annál biztosabb eredménnyel látnak gyermekük haladását.

Ezzel megkímélnék a szegény, éretlen gyermeket a sok zaklatástól és keserűségtől, de másrészt önmaguknak is megszerezhetnék a nyugalmat annak tudatában, hogy a magyar nyelvben és elemi ismeretekben való biztosság, elég garancia a felsőbb iskolában való eredményes haladásnak.

Nem a felsőbb iskoláktól való távoltartás diktálja nekünk e sorokat, mert elhiheti bárki is, hogy valamely iskolának és annak tanárainak nincsen nagyobb büszkesége és nehéz hivatásának jobb ellenértéke, mintha minél több a tanulók száma, de célja egyúttal és legfőképpen, a tanulók ismeretének a lehető leggazdagabb tudást

és nevelést megadni. Részesüljön tehát mindenki abban, de a kellő alap megszerzése után, így nem lesz kerékkötője mások haladásának és biztosabban tekinthet a maga céltudatos munkája elé is.

Ha megszívlelnék az illetők e sorok tendenciáját és igazságát, úgy nem történnék meg az, hogy valaki, csak azért hagyja gyermekét az iskola padjaiban az édes semmittevésben, mert a szomszédasszony fia is oda jár.

Vanitatum-vanitas.

Szigeti Rezső.

A végrehajtási novella ellen.

Egyre több helyen és egyre szélesebb körben folynak le a kereskedők és iparosok amaz értekezletei, melyek tárgyát a végrehajtási novella káros következményei ellen való védekezés képezi. Némely értekező megelégszik annak kimondásával, hogy az árúk hitellezése tekintetében fokozottabb elővigyázat gyakorlandó, más értekezők ellenben szükségesnek tartják az árúhitelvezések teljes beszüntetésének, a már fennálló követelések rögtönös rendezésének kimondását.

Az utóbbi álláspontot egyáltalán nem helyeseljük, különösen nem helyeseljük azt, hogy az árúhitelt élvező fogyasztók tartozásaik rögtönös rendezésére szorítsanak. A végrehajtási rendelet még nem tétetett közzé, nem tudjuk tehát, hogy a veszedelmes törvény mikor lép életbe, tehát már ezen okból is legalább is időelőtti és elhirtelenkedett dolog a hitelt élvező fogyasztók zaklatása, annyival inkább, mert ezek túlnyomóan lejárt követeléseknek lévén minősíthetők, ezekre, mint ilyenekre nézve egy évig a régi, végre-

hajtási törvény határozmányai hatályosak.

De van a kérdésnek megszívlelendő másik oldala is. Az olyan adós, akinek végrehajtás alá vonható vagyona nincs, még kevésbé lesz hajlandó fizetni akkor, ha az árúhitelvezők — esetleg szóbeli megállapodások vagy eddig fennállott szokások ellenére is — rögtönös fizetést követelnek. Ellenben a kiméletes eljárás azon adósok nagy részében is felébreszti a kötelesség érzetét, akiknek a végrehajtástól nincs okuk félni, ezek meggondolják azt, hogy árúhitelre a jövőben is rászorulnak, minél fogva igyekeznek hitelüket fenntartani. Vegyék figyelembe a hitelezők azt is, hogy a védekezés terén miként járnak el a vidéki pénzügyesek. Ezek, tudva azt, hogy adósaik egyszerre való megrohanása országos katasztrófát idézne elő, a kivételesség terére léptek s a többek közt az ügynevezett törlesztéses váltók tekintetében adósaiknak a törlesztéshez való jogát továbbra is fenntartották; ezt a jó példát kell követni a kereskedőknek is. Az árúhitel teljes beszüntetése tárgyában hozott határozatokat sem helyeselhetjük.

Árúhitelre úgy a kereskedőnek és iparosnak, valamint a fogyasztónak szüksége van; hitelszervezetünket még a novella káros hatásai okából sem gyúrhatjuk át egyszerre mássá, legfeljebb tehát az óvatosságot s az árúhitel szertelenségétől való tartózkodást lehet ajánlani, de azt sem úgy, hogy most már a kereskedők azoktól is tagadják meg az árúhitelt, kik elégséges fedezettel rendelkeznek s jó fizetők. Általában pedig ajánljuk, hogy olvasásuk el figyelemmel kereskedőink ezt a félelmetes novellát. Ha ezt kellő higgadtsággal megteszik rá fognak jönni arra, hogy — bár tagadhatatlanul sok

messzire van. Egy pirossapkás bácsi ajánlkozott, hogy hazavezet és meg is tette — két koronáért. Máli néniék persze majdnem kétségbeestek. Másnap ugyanaz a bácsi elvezetett az egyetemre, ahol soká bolyongtam, míg egy egyenruhás alakra akadtam. Először rám rivallt, hogy mit ólálkodom itt. Be akarok iratkozni a budapesti m. kir. tud. egyet. bölcsészeti karára — mondtam.

Azt mondta, hogy az las-ú munka, meg nehéz is, azonban ő elvégzi — öt koronáért. Megadtam, s miután néhányszor eltévedtem, hazaérkeztem. Harmadnap szépen kiöltözödtem és megkértem Bélát, hogy vezessen el Kocsonyáékhoz. Béla végignézett és elfintorította az orrát.

— Hát hiszen Káposztáskerten elegáns gyerek lehettél, de Budapesten ebben a ruhában nem mehatsz. Szabadkozni akartam, de ő a kalapomra mutatott. Ütött-kopott volt, se a régi színét, se a formáját nem lehetett megállapítani. Bizony én is csak azért hordtam, mert János bácsitól kaptam. A kabátomról, melyet pedig az anyus varrt, azt kérdezte:

— Hát ez micsoda divat? A nadrágomat, melyet a tiedből alakított át a szabó, kályha-

csőnek nevezte. Hát még az én vastagtalpu, jó hegymászó cipőmet, hogy kinevette! A galléromról, a nyakkendőmről, a gombokról, és közelőkről nem is szólok, mert az utóbbiak nem is voltak. Béla megkönyörült rajtam s a garderoberjét néhány napra rendelkezésemre bocsátotta. És azt is mondta, írjak azonnal, hogy a papa egy teljesen modern stafirungra postafordultával küldje meg a pénzt. Százhusz korona egyelőre elég lesz. Csókolom az anyust, meg a Julesit és a János bácsit is, de valahogy meg ne mondd neki, hogy a kalapját nem hordhatom.

Kezedet csókolja

Budapest, 1907 szept. 15.

Tornyos Péter

m. kir. tud. egyet. hallg., tanárjelölt.

U. i. A ferencjósát, melyet Béla szintén kifogásolt, mindjárt vissza is küldöm, mert azt mondtad, hogy néha napján neked is szükséged van rá.

II.

A pénzt köszönöm, talán erre a hónapra elég lesz. Mert sok ám a kiadásom. A minap egy cilindert vettem, meg egy téli sétatobot. Aztán a borraivaló is szép summa. Eleinte két krajcárt adtam a sok minden-

féle pincérnek, de még csak meg se köszönték. Béla azt mondta, hogy legalább egy tizfillérest hagyjak az asztalon. Megtettem, s azóta én is olyan nagyságos ur vagyok, mint ő. Béla különben igen figyelmes, a legelőkelőbb körökbe vezet be. Mert hiszen teljes felszerelésű garderobeam van. Multkor szereztem be hat pár Vienna-kézelőt, ugyanannyi Hirsion- egyszerű és Splendor duplagallért. A körjegyző fiának, Jóskának egy esomó divatos nyakkendőt küldtem. Az én rábeszélésem folytán hozatta, a saját számlájára. Utólag hallottam, hogy a narancssárga nyakkendő divatját multa. Közöld ezt vele, kérlek, valamint azt is, hogy legújában a nyakkendő csipetöt nem az ingen kívül, hanem belül viselik. Örömmel tudatom, hogy a bosztonvalcert öt heti tanulás után tudom. Béla elvisz Blumenvald báróék ő méltóságához, ahol természetesen rögtön meginvitálnak a kéthetenkinti zsúrokra. Mondd csak, kérlek, nincs nekünk valami prédikátumunk? Mert Tornyos Péter így magában nagyon különösen hangzik. Kutass, kedves papa, a községi levéltárban, hátha találsz valami nemesi előnevet. Addig is a von Alsókáposztáskertet használom. Nagyon

félszeg intézkedést tartalmaz ez — mégsem oly félelmetes és nem annyira romboló hatású, mint azt a publikálás előtt, a zürzavaros országgyűlési tárgyalás során sokan hitték.

Zólyomvármegye népoktatásügye.

A *Figyelő* augusztus 2-iki számában fenti cím alatt négy hasábos tanulmány látott napvilágot, mely vármegyénk elemi népoktatás ügyével, mint e nemzetiségi vidéken a magyarság, a magyar állameszme legfőbb tényezőjével foglalkozik. Ebből a lelkiismeretes és minden tekintetben kiváló közleményből, mely Szokolszky Rezső kir. segédtanfelügyelő tollát dicséri, mi csupán csak az eredményeket közöljük, hogy olvasóközönségünk is tájékozást szerezzen, mily horderővel bír az 1907. évi XXVII. t. c. az egységes magyar állameszme kiépítéséhez. A nagy gonddal összeállított hivatalos statisztikai adatok a következők:

Zólyomvármegye területén az 1907/8. tanévben összesen 135 rendes elemi népiskola működött és pedig 61 róm. kath., 44 ág. hitv. ev., 23 állami, 3 községi, 2 árvaházi, 1 izraelita és 1 társulati. A 61 róm. kath. iskola közül a magyar nyelv tanítása és a magyar szellem ápolása tekintetében minden irányban dicséretes eredmény 5 iskolában és jó eredmény 21 iskolában volt tapasztalható.

Kielégítő, illetve tűrhető eredménnyel 23, részben gyenge, részben semmi eredménnyel pedig 5 iskola működött. 7 iskolában felmerült akadályok miatt nem volt megállapítható az eredmény. A 44 ág. hitv. ev. iskola közül dicséretes 1, jó 11, kielégítő, illetve tűrhető 21 és részben gyenge, részben semmi 9 iskola működésének az eredménye. 2 iskolában nem volt megállapítható az eredmény.

A 23 állami iskola közül dicséretesen működött 8, jól 9 és kielégítően 6.

A 3 községi iskola közül 1 jó, 1 kielégítő és 1 gyenge sikerű volt.

A 2 árvaházi, 1 izraelita és 1 társulati iskolában az osztályok előmenetelének egy részében dicséretes, más részében pedig jó siker volt tapasztalható.

A róm. kath. iskolák között tehát 48·2%, az ág. hitv. ev. iskolák között 28·5%, az államiak között pedig 73·9% azon iskolák száma, melyek hivatásuk magaslatán állanak.

A róm. kath. iskolák 92%-ában s az ág. hitv. ev. iskolák 21·4%-ában részben igen gyenge, részben pedig úgyszólván semmi a magyar nyelvi tanítás eredménye.

Vármegyénk iskoláit az állam évente 31.370 korona államsegéllyel támogatja, a 33 erdőkincstári iskola tanítóinak illetményeit pedig a földmívelésügyi kincstár fedezi. A 44 ág. hitv. ev. iskola közül 37 összesen 20.915 koronát, a 28 nem erdőkincstári róm. kath. iskola közül 19 összesen 6.521 koronát, a 3 községi iskola összesen 2534 koronát és 1 izraelita iskola 1400 koronát nyer évente államsegélyképen tanítói fizetésekiegészítés, illetve korpóllék címén.

A fentiekből láthatjuk, hogy vármegyénkben magyar állami szempontból részben orvoslást igénylő tanügyi állapotok vannak. Hisszük, hogy ezen állapotok tanfelügyelőknél minden tekintetben igazságos, de szigorú ellenőrzése és kellő utbaigazítása után a legrövidebb idő alatt megszűnnek különösen akkor, ha a tanítók és iskola fenntartók is igaz őszinte hazafiassággal sietnek segíteni neki. — Reméljük a legjobbat!

Forgácsok.

Közlő: Szigma.

F. M. K. E.

Felvidékünk legnagyobb kulturegyesülete a „F. M. K. E.” most számol be évi működéséről. Az eredmény: tagadhatatlanul nagyon szép. Intencióját: a másfél millió tót anyanyelvű

állampolgárnak megvédelmezése a nagyszláv befolyástól s a magyar nyelv erejével az oszthatatlan magyar államhoz fűzése, s ezt a magasztos, az egész nemzetet közelről érdeklő célt derekasan szolgálja. Mozgalmát kiterjeszti a társadalmi élet minden irányába és nem szalaszt el legesekélyebb alkalmat sem célja érdekében. Kisdédóvokat tart fenn, dalosköröket szervez, nép és közkönyvtárakat állít fel a mi tót vidékünk helységekben és mindent elkövet, hogy a nemzetiségi izgatók aknamunkáját ellensúlyozza.

Megfelelő vagyon hiányában azonban a hazafias magyar közönség anyagi támogatására van utalva, hogy a nyolevanezer koronát meghaladó évi szükségletét fedezhesse. Azért fordul évről-évre különösen hozzátok: felvidéki magyarok, hogy járuljatok hozzá filléreitekkel ti is az ő hazafias nagy munkájához. S mindnyájunknak becsületbeli kötelessége, hogy ezt az egyesületet ne hagyjuk magára, hanem felvirágoztassuk, hogy működése annál hathatósabb lehessen. Legyünk tagjai, vagy aki annyira szegény, hogy az évi 1 vagy 4 korona díjat sem tudná nélkülözni, támogassa másképpen, minden anyagi megterhelés nélkül: vásároljon csak „F. M. K. E.” jelű iparcikkeket, melyek minőségben felülmúlják a hasonló gyártmányokat. Pl. használjon csak F. M. K. E. gyűjtőt, mely a múlt évben 3688 korona 02 fillér jutalékot eredményezett az egyesületnek!

Követeljük tehát mindenütt a F. M. K. E. iparcikkeket s ezzel is előmozdítjuk az egyesület célját. Vegyünk példát a tót túlzóktól! Pl. az „Amerikai Tót Liga” egy centes bélyegei, miket a postabélyegen felül használnak leveleiken, sok sok ezret teremtettek a liga számára. Ez csekélynek

boldog vagyok, mert beleegyeztem, hogy a jogi pályára átlépjek. Tudod, a filzoptereket semmibe se veszik. Béla mindig azt mondja, hogy az igazi zsentrik a jogászok közt vannak. De nem épen az az oka. A jogtudományt többre becsülöm, valamint a főszolgabírótságot is. A protekció ne bántson téged, lesznek neked kiváló összekötéseim a megyében. Kocsonya néniékhez ritkán járok. Jó emberek, de hát nagyon egyszerűek. Emlékszel még, a kis Mariskajukat mindig nekem szánták. Sajnálom, de abból semmi sem lehet. Béla valami nagyszerű partit tartogat számomra. Multkor meg is mutatta, amikor a Stefánia-úton gummirádliztunk. Nem épen szép, de előkelő és gazdag. Utóvégre nincs is olyan messze, négy-öt év múlva házasodhatom. Még sok mindenfélét irhatnék, de fogytán a papír. Majd ha egyszer hazajövök, sokat mesélek. Persze csak, ha érdekel, mert hát most egész más világ van, mint a te korodban. Az a tiz pár gummisarok, amit küldtem, még hordható, de csak vidéken. Mondd meg, kérlek, a mamának, hogy ne kössön nekem annyi harisnyát, mert azo-

kat itt Pesten komolyan nem viselhetem. Csókolom a kezeiteket.

Pesten, 1907. dec. 15.

Péter, a jogász.

U. i. Jolánnak küldök egy kettétört monoklit, ha összeragasztja, még használhatja.

III.

Mit szólsz hozzá, édes Béla barátom! Én és itt, Alsókáposztáskerten. Igenis itt vagyok és szeretném magamat felakasztani a legelső fára. De mint Salamon Markalfja még fát se talállok. Oh halld a tragédiát. Atyám, aki a múlt hónapban még atyai készséggel fizette ki kétszáznegyven korona adósságomat, most csekély száz korona miatt óriási galibát csinált. Kijelentette, hogy csak akkor fizet, ha végleg hazajövök. Végleg megválni Pesttől — fel tudod ezt fogni a maga rettenetes valóságában! Azok a gaz hitelezők, uzsorások könyörtelenül követelődtek, atyám pedig nem tágitott, s én végre is kénytelen voltam tragikus hőssé vedleni és — hazajönni. De most jön a java. Atyám, — mint ő mondta — vigasztalásul jó állást is szerzett nekem. Kineveztetett körjegyzőségi

irnokká. Ez a kinevezés összes ábrándjaim megsemmisülését jelenti. Te mindig velem éreztél és most is belátsz a lelkembe. Hidd el, nem soká bírom, nemsokára a Schvartzer-szanatoriumba visznek. De nem bánom, legalább megint Pesten leszek. Teljes felszerelésű gardero-beomat, boszontudásomat, sikkos mozdulataimat sutba dobhatom, mert ilyen nyomorult fészekben mi szükségem van rájuk. Mi lesz az én jó partimból? Blummenvald baronesse biztosan hallani sem akar rólam. Szóval kétségbejött. Nem is tudok írni, olyan zavart a fejem. De nem is irhatok, mert az öreg Guldernstern folyton rám szól, hogy dolgozzam. Egy asztal nagyságu kimutatás fekszik előttem, azon körmölök. Kérlek légy diszkrét és ne áruld el milyen sorsra jutottam. Ha kérdezik, hol vagyok, mondd, hogy nagyobb külföldi utazáson. De talán lesz még szülő lágy kenyérral, talán meglátom még imádott Pestemet. Isten veletek ti boldog pestiek.

Alsókáposztáskert, 1908. ápr. 15.

Sirva ül Péter.

látszó bélyeg-kiadás egymagában oly összegeket hozott össze, a miből a „F. M. K. E.“ évi szükségletére busásan telnek. Csakhogy azokban a szép akarat van meg, de a kivitelben való kitartás, buzgóság is. Karoljuk fel mi is a „F. M. K. E.“ ügyét szeretettel, de kitartó és mindenben megnyilatkozó szeretettel . . . !

S viszont a „F. M. K. E.“ érdemes vezetőségéhez egy kérdéssel fordulunk. Nem tartaná-e célszerűnek az „Amerikai Tót Liga“ példájára levél-bélyegeknek kibocsátását, pl. egy fillér értékben, a melyek megfelelő terjesztés mellett talán nem megvetendő összeget hoznának be az egyesület pénztárába?! Csinos kivitelben és alkalmas felirattal díszére válnék ez minden magyar levelének!

Az elnyomott nemzetiségek.

A csehek kiállítás rendeztek Prágában, a melyre most, nyár idején sokan átrándultak a mi tótjaink közül is. A fogadtatás természetesen ünnepies volt, de . . . mint mindig — úgy most sem lehet el ez a cseh — tót csókolódzás a nélkül, hogy nagyot ne rúgjanak a szegény magyar hazán. A városháza nagytermében üdvözölték a tótokat és maga a polgármester: Dr. Etych tartotta az ünnepi beszédet, a melyben így is szólt: „Mindig testvériesen érzünk veletek s mi is fájlaljuk azokat a megaláztatásokat és azt az elnyomatást, amelyeknek ti a túlhatalom részéről ki vagytok téve. Teljes erőnkben egy falanxban kívánunk veletek küzdeni és bizunk az Istenben, hogy vállvetve sikerülni fog a kívánt célt elérnünk!“

Egy városi képviselő pedig ezt mondta: „Egy új szláv nemzet alakulásának küszöbén állunk, a mikor végre valahára meg fognak szünni a ti elnyomatástoknak szenvedései és szebb jövőnek fogtok elébe nézni.“ S ezekre az „üdvözlő“ beszédekre a tótok nevében Dr. Markovits válaszolt így: „A mi szláv fajunk nem fog kiszáradni, mint a ledöntött fatörzs, hanem cseh segítséggel ki fog virágozni!“

És úgy a csehek, mint a tótok ezeket az „üdvözlőket“ — Björnson hatása alatt bizonyára könnyezve hallgatják végig, különösen a mi tótjaink, akik a koalíciós kormány dédelgető politikája dacára is „elnyomottaknak“ érzik magukat. S a pillanat hatása alatt a külsőszlávoknak egy falanxban való küzdését fogadták meg a magyarországi tótok „felszabadítására.“

A román testvérek is unos-untalan propaganda anyagot teremtenek maguknak a külföld előtt való megrágalmazhatóságukra. Azt kürtölik javában a külföld előtt, hogy milyen példanélkülien „türelmetlen“ és „kulturátlan“ nemzet ez a magyar, de hozzá teszik, hogy az ő minden cselekedetüktől távol áll a politikai tendencia.

Az Astra közgyűlésre is meghívták

a magyar vezető férfiakat, hogy annál inkább dokumentálhassák a „közeledés“ a „megértés“ politikáját. Az Astra kulturegyet, de ennek a közgyűlése is politikai tüntetéssel végződött, mint minden más „jámbor“ román gyűlekezete. Tüntettek a magyar állameszme ellen. Magyar helységben, a hol a „türelmetlen“ magyarság békével türi, hogy a román nők nemzeti színeikben pompázzanak és a nagy román férfiak román rendjeleket viseljenek, megkoszorózták hírhedt nemzeti hősiük Barnucin sírját, azért a Barnucin-ét, aki izzó gyűlölettel szította és ellenünk lázította 1848-ban a keblünkön melegedett román — testvéreket. És akkor koszorúzták meg ezen ember sírját, a mikor azt hirdeti, hogy „politizálni, a magyar állameszme ellen agítani“ nem akarnak s a mikor kulturünnepekre meghívják a magyarság hatóságok fejeit is!

Igazán simulékony politika ez, de korántsem alkalmas az annyira hirdett „megsértés“-hez.

Szives tudomásul.

A Zólyomvármegyei Hirlap szerkesztősége s Nádasy Ferenc könyvnyomdájának irodája ugyanabban a házban ahol eddig volt (a Vár alatti Drottnér-féle ház) az I. emeleten nyert elhelyezést.

Ujdonságok.

Kérjük mindazon t. előfizetőinket, kiket kiadóhivatalunk a hét folyamán küldön, levélben is jelkeresett, sziveskedjenek előfizetési hátralékaikat postafordultával beküldeni lapunk címére.

— **Házassági évfordulók.** Mint értesülünk *Hurtay György* az osztrolukai ev. egyház érdemdús lelkésze a mult napokban ünnepelte élete ama nevezetes lépésének évfordulóját, amikor hűséges hitvesét oltárhoz vezette. Kedves kör ünnepelte ezt a dátumot a jubilláns házaspár vendégszerető házában. Minket ez az évforduló azért érdekel, s ha utólag is, azért küldjük legjobb kívánatainkat az osztrolukai paplakra, mert lapunkat régi barátság, becses kötelék fűzi *Hurtay György* ev. lelkészhez.

Egy másik ezüstlakodalomról Nógrádból veszünk hírt. Lapunknak egy teljes évtizeden át volt, odaadó, buzgó főmunkatársának *Rosenbach Józsefnek* sógora *Tomeszó Nándor* balassagyarmati polg. isk. igazgató s neje szül. *Rosenbach Sarolta* ünnepelték e hó 6-án egybekelésük 25-ik évfordulóját.

— **Segédlelkész választás.** *Melicher Rezső* helybeli r. kath. s. lelkész püspöki szertartónak és s. fogalmazónak lett kinevezve s így városunkból távozik. Helyét *Ficzal József* óhegyi káplán foglalja el.

— **Tanügyi hír.** *Clementis Zsigmond* pozsonyi áll. polg. isk. rendes tanárát a vallás és közokt. minister a hatvani áll.

polg. iskolához helyezte át és megbízta az igazgatási teendőik ellátásával. Jóleső örömmel adjuk hírül társadalmunk rokonszenves volt tagjának, lapunk régi hívének ez előléptetését.

— **Halálozás.** Jeles tehetséggel, sok nemes tulajdonsággal megáldott férfiut szülött magához az Úr f. hó 9-én, fiatalon, életének 37-ik évében. *Hricsovszki Uhlyárik Jenő* esztergom-főegyházmegyei áldozópap, a pozsonyi kir. kath. főgimnázium kitünő hittanára a korán elhunyt. A szakadatlan munka örölte meg idegzetét, sokra hivatott életét. Ugyszólván pihenés nélkül dolgozott: tanított és írt. Mindig értékes dolgokat írt. A megboldogult, ki *Matuskovich Márton* helybeli plebános c. kanonok hű barátja volt, közönségünknek is jó ismerőse. A kath. egyházhívek sokszor élvezték tartalmas predikációját a szószékről. Halála is városunkban érte őt, mert már hetek óta itt nyert odaadó ápolást *Matuskovich* kanonoknál. Temetése óriási részvét mellett ment végbe f. hó 11-én. A helybeli plebániáról a koporsót papok vitték a templomba, ahol a gyászszertartás folyamán *Melicher Rezső* tartott könnyfakasztó gyászbeszédet. Magát a temetési szertartást *Dr. Valló Simon* pozsonyi kanonok, páter *Pintér Rafael* és páter *Lindauer Károly* kapucinus atyák segédletével végezte. A temetőben *Schwarz Kálmán* beszélt s koszorút helyezett az esztergomi főegyházmegyei papság megbízásából az elhunyt sírhalmára. A pozsonyi főgimnázium nevében — melynek az elhunyt tanára volt — *Krausz Vilmos* tanár helyezte el a koszorút. Besztercebányáról *Havran János* c. püspök volt jelen. A szertartás a kar gyászával ért véget. Koszorukat küldtek többek között: *Pálffy János* gróf, *Pálffy Irma* grófnő, *Felicides Emil* és *Mici*, *Felicides Román* és *Tibor*, *Venckheina-család*, *Ernyei-család*, *Polikeit Károly*, *Velik-család*, stb. táviratilag s levélileg pedig számosan nyilvánították részvétüket a gyászolóknak. Egy sokat ígérő emberélettel lettünk szegényebbek s egy sírhanttal gazdagabbak: a halál kasszája elkerüli néha a fonyadt virágot s az életerős törzset pusztítja el . . . A gyászoló család a következő szomorú jelentést adta ki: *Özv. hricsovszki Uhlyárik Jánosné*, szül. *Czeizel Franciska*, mint anya, *Gasparik Edéné*, szül. *Uhlyárik Aranka*, *Uhlyárik Irén*, *Uhlyárik Szende*, *Gajdár Józsefné*, szül. *Uhlyárik Berta*, mint testvérek, úgy a maguk, valamint az elterjedt rokonság nevében a legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a jószágos Isten *hricsovszki Uhlyárik Jenő* esztergom főegyházmegyei áldozópapot, a pozsonyi kir. kath. főgimnázium rendes hittanárát, életének 37-ik, áldozópapságának 15-ik, tanári működésének 12-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szeütségek példás felvétele után f. évi augusztus hó 9-én reggel 6 órakor magához szülította. Drága halottunk földi maradványait f. évi augusztus hó 11-én d. e. 9 órakor fogják a helybeli városi sírkertbe eltemetni. Zólyom, 1908. augusztus hó 9. Az örök világgosság fényeskedjék neki!

— **20 év a sajtó szolgálatában.** Mint értesülünk *Gelenozey Mihály* János polg.

isk. igazgató, a Korponai Közlöny megalapítója és szerkesztője e hóban töltötte be huszadik évét annak, hogy jeles tollával a magyar nemzeti eszmét szolgálja, s hogy a sajtónak tiszteletre méltó munkása. Mint ilyen a magyarság érdekeinek már sokat tett s az irodalom terén is érdemeiket szerzett magának. Működését mint fővárosi újsáíró kezdte. Az évforduló alkalmából meleg érzéssel üdvözljük derék kollégánkat s kívánjuk, hogy édes legyen néki a legbecesebb jutalom, mi a sajtó munkásainak kijut, a: lelkiösmeret s a nemes öntudat.

— **Házasság.** Szegő Jenő, óbébai (Torontál-m.) kereskedő f. hó 16-án d. e. 10 órákor esküszik örök hűséget Gróf Margit úrhölgynek, Gróf Vilmos, besztercebányai felső kereskedelmi iskolai tanár kedves és nagyműveltségű leányának.

— **Athelyezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Répási Marietta úrhölgyet, mezőtúri áll. felsőbb leányiskolai tanítónőt, Répási Mátyás vármegyénk alispánjának leányát a besztercebányai áll. felsőbb leányiskolához helyezte át.

— **Pályázat j. orvosi állásra.** Zólyomvármegye zólyomi járásában a dr. *Luczy Gusztáv* megváltott városi főorvos lemondása folytán megüresedett járásorvosi állásra pályázat van hirdetve. Határidő: aug. 31. Kérvények Zólyomvármegye főispánjához intézendők. Javadalmazás: 2000 K. alapfizetés, 600 K. utiátalány és 420 K. lakbér illetmény.

A közelben jelenik meg! Nehány nap múlva hagyja el a sajtót Nádosy Ferenc könyvnyomdájában egy mű, mely kétségtelenül szenzációra tarthat számot. Ugyanis a Berlinben mostanában „Eine politische Nationalzeitfrage“ cím alatt megjelent könyv hű magyar fordítása: „Egy időszertű nemzetiségi politikai kérdés“ (Magyarország és a pánszlávizmus apostolai) ez a mű, mely néhány nap múlva a könyvpiacra kerül.

— **Német falragaszok.** A felvidéki gazdasági egyesületek mint minden évben, ez idén is nagy sörárpavásárt rendeznek Pozsonyban. Mint Ruttkán megjelenő lap-társunk a F. M. írja, a vásár rendezősége a ruttkai állomásfőnökségnek német falragaszokat küldött, aki azokat visszaküldte azzal, hogy: „Nem fogadjuk el, mert nem tudunk németül!“ Vagy úgy áll a dolog, hogy a sörárpavásár rendezését Magyarországon német nyelvű falragaszok útján tudatják, vagy pedig nem tudják miként Ruttkai Magyarországon van. Mindkét eset nagy hiba.

— **Értesítés.** A Zólyomvármegyei Általános Tanítóegyesület elnöksége ez úton is értesíti a megye tanítóóságát, hogy a f. hó 16-ikára hirdetett ünnepély és társasvacsera szeptember hó 13-ára halasztatott. *Inderszt Károly*, elnök.

— **Football.** Diákifjúságunk football csapata folyó hó 9-ére mérkőzést tervezett a „Besztercebányai Sport Club“ csapatával. A kedvezőtlen időjárás folytán felázott pályán játszani lehetetlen volt a miért is a matchet nem tarthatták meg. Ma vasárnap az Ifjúsági Football Csapat a budapesti „Müegyetemi Athletikai és Football

Club“ csapatát látja vendégül barátságos mérkőzéssel kapcsolatban. A nevezett fővárosi csapat egyike a legjobb pesti csapatoknak. A match délután 5 órára van hirdetve. Ez az első eset hogy városunkban fővárosi csapat játszik s mindenképp dicséretes diákifjúságunk önbizalma, főképp pedig áldozatkészsége a mikor nagy anyagi áldozat árán, tisztán sport érdekből alig 2-3 éves football training után, melyet alig lehet rendszeresnek mondanunk fővárosi csapattal szemben akarja tudását bemutatni. A match után cabaréval egybekötött táncmulatság van programba véve, mely este 8 és fél órákor kezdődik, és ezt tánc követ. Helyárak: Csak football mérkőzésre: ülőhely 50 fillér, állóhely 30 fillér. Csak cabaretre: személyjegy 1 korona, családjegy (4 személy) 2 korona, karzat 40 fillér. Teljes jegy (footballra és cabaretre): személyjegy 1 korona, családjegy (4 személy) 3 korona. A tiszta jövedelmet szegénysorsu jó előmenetelű tankötelesek felruházására fordítják s felülfizetéseket e nemes célra való tekintettel köszönettel hirlapilag nyugtáznak. A mulatságot kedvezőtlen idő esetén is megtartják.

— **A zsenge emberi csemete fejlődése.** Mindnyájan ismerjük azt a hasonlatot, mely a kis gyermeket, a növényi csemetével hozza párhuzamba. Ezt a kertész óvja hidegtől, melegtől, széltől és vihartól, ápolja, öntözi, tisztogatja, gondoskodik termékeny talajról, hogy nőjön és fejlődjék. Az emberi csemetét az anyai gond védi az ártalmaktól és gondoskodik gyarapodásáról. szeretetének önzellen melegével — éjjel és nappal. Ne feledje el az anya, hogy csemetájének táplálására semmi sem jobb, célszerűbb és biztosabb, mint az a régi, egyszerű és természetes Nestlé liszt, a hagyományos tejeskásának tökéletesített formája.

— **A fejfájás közvetlen oka az agy vérkeringésének szabálytalansága.** Ennek okai a következők: az agy megerőltetése, gondok, megrázkódtatások, rossz levegő, nagy hőség, sok ülés, sok dohányzás, éjjelezés stb. stb. Nem kell hangsúlyozni, hogy a tiszta, üde fej kétszeres munkaképességet jelent. Ne mulassza el tehát senki e kitűnő hírnévnek örvendő Beretväs-féle migrén-pasztillát állandóan magánál tartani, mert ez 5 perc alatt még a leghevesebb fejfájást is biztosan megszünteti. Egy doboz (24 pasztilla) ára 1 korona 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: Beretväs Tamás gyógyszerésznel Kíspeszt, honnan postán 3 dobozt bérmeníve küldenek.

— **Választmányi ülés.** A „Magyarországi Kárpát-Egyesület Zólyomvármegyei Osztálya“ folyó hó 16-án délelőtt 10¹/₂ órákor, Besztercebányán a városháza tanácstermében Csipkay Károly közigazgatási ítélő bíró elnöklete alatt választmányi ülést tart.

— **Képviselőválasztók száma.** Lezárták már a Besztercebánya város és ahhoz országgyűlési képviselő választói jogosultság tekintetében tartozó nagyközségek, községek és telepek 1909-ik évre érvényesül bíró képviselőválasztók állandó névjegyzékét összesen 891 választóval. Ebből esik: Besztercebánya városra: 748. Alsó- és Felső-Hermanecre: 14. Tajóra: 9. Kordéházára: 26. Óhegyre: 56. Martaljára: 16. Úrvölgyre:

9. Dóvalra: 13. Ezek közül: 3 régi jog, 95 földbirtok, 130 házbirtok, 517 jövedelem és 146 értelmiség alapján bir választói jogosultsággal.

— **Mibe került a május 1-i munkaszünet.** Érdekes kimutatást tett közzé a keresk. miniszterium arról, hogy a folyó év május 1-én tartott munkaszünet milyen drága volt; A szünetelés folytán az ipar és bányászat körülbelül 160.000 korona keresettől esett el, ez egy napon. A kimutatás megállapítja, hogy ez évben már sokkal kevesebb volt az „önkéntszünetelők“ száma, mint a múlt évben.

A divat.

— *A Divat Ujság*-ból. —

Alig hogy a nyári divat kialakult, máris vannak divatcégek, természetesen párisiak, melyek az új idény divatjával kezdenek foglalkozni. Az ő igyekezetüket értjük, de szinte érthetetlen azoknak a hölgyeknek az igyekezete, akik mint az éhes ember a falat kenyérré, olyan mohón lesnek egy-egy olyan újdonságia, melyet óriási összegen vásárolnak.

Ezzel igaz, elérték azt, hogy ruhájuk van, a milyen még senkinek sincs, de elérték azt is, hogy a ruhájuk még nem léven kipróbált termék, néha nagyon is furesa, vagy ha a legszebben sikerült is, mire divatossá lesz, nála és általa már a divatját multa. Kár pedig a feltűnésért ennyi pénzt költeni, mert ha valaki éppen feltűnni akar, tegyen magára olcsóbb izléstelenéseket, mire mintát fájdalom bőven találhat nálunk is.

Minden idegenből hozzánk került ember azt mondja, hogy annyi szép nő mint Budapestben, sehol sincs. Miért van mégis az, hogy oly kevésé tetszetősek? A választ erre nem nehéz megadni: nem az a hibájuk, hogy nem tudnak öltözködni, a baj az, hogy nem tudnak méltósággal öltözködni. A divatkereskedőinknek érdekükben van, hogy minél cifrább holmit hozzanak el Párisból. A kiknek pénzük van, megveszik a mintát, vagy a minta után dolgoztatnak; a kiknek pedig kevesebb a pénzük, viszont ezeket utánozzák, aminek az a következménye, hogy a mi középosztályunk uriaszonyai úgy öltözködnének, mint a párisi félvilág hölgyei, mert a középosztály ott is az egyszerű elegáns divatnak hódol.

A leghatározottabban állíthatjuk, hogy a mi hölgyeinknek az öltözködésükben nincs fejlett egyéni izlésük; mindent utánoznak a mi idegen és mindent túlzottan. Amikor utcai viseletnek divatossá lett a rövid szoknya, a mi alatt csak éppen annyi rövidséget kell érteni, hogy a ruha ne érje a földet; a hölgyeink oly rövidre szabatták a szoknyájukat, hintha turistautra készültek volna a Tátrába, pedig csak a Kos-

suth Lajos-utcába mentek. Amikor a nagy kalap volt divatos, nálunk a nagyból egy kisebbszerű kocsikerék lett; a kis kalap, már alig látszott a vendéghaj „tengerében” stb.

S mert hogy éppen a vendéghaját említettük meg, essék erről is egy-két szó. A legutolsó pár esztendőben megtelepedtek itt idegen fodrászok; ezek megtöltötték a kirakátaikat a legnagyobb izléstelenségekkel és szinte éjjelen át átlag minden harmadik budapesti hölgy haja vörösre volt festve és annyi volt az idegen fűrt a fehérgy a „művész kéz” alkotta építmény egy-egy kisebbszerű bábél tornya volt. Így vagyunk mindennel és ennek betetőzéseül még az következik, amire tulajdonképpen a cikkünk elején utaltunk, hogy a budapesti hölgy nem tud méltósággal öltözködni, vagyis: nem tudja megkülönböztetni azt, a mi neki, a természetnek s a korának illik.

Miért, hogy a kinek nincs meg a helyes ítéző képessége, nem fordul megbízható tanácsadóhoz? Nem a tükre az, hanem egy jó divatlap, a melyben mindent megtalál, mire szüksége van. Ilyen lap a Divat Ujság, mely meghozza híven a párisi mintákat is, de hoz képeket bőven a sokkal finomabb és sokkal egyszerűbb angol ruhákból, a melyek alatt ne értsünk csupán kabátos öltözeteket.

A Divat Ujság megjelöli, mely ruha való karcsu, melyik kövérebb hölgyeknek; melyik a fiatalabb, melyik az idősebb nőnek megfelelő ruha.

Még csak suttogva emlegetik, hogy az őszre a direktóár meg a görögös tunika lesz a vivat és a Divat Ujság augusztus 1. száma már bővelkedik ilyen új mintákban.

Egyébként jövendölhetjük, hogy lejárt a rövid ujj kora és még az ezután kevésbé buggyosan varrt bluz ujjja is hosszú lesz. A felöltő hosszúnak és felhosszunak ígérkezik.

Egy ilyen hosszú kabát mintáját már bemutatja a Divat Ujság júliusi száma; nagyon elegáns és szép formája van, csak aztán ne hogy őszig sallangos, cifraságban bővelkedő köntös legyen belőle; mire elkerül a divatáru kereskedőink útján a divathölgyeink ruhatarába.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számú házban van.

Közgazdaság.

Üzleti heti jelentés.

Közlő: Ifj. Tandlich Ármin.

A fogyasztás megcsappanásával ezen üzleti héten a május-juniusi stagnáció ismét érezhetővé vált, mely azonban a hét utolsó napjában a megélenkült árú-kereslet folytán hirtelen megváltozott. A magyar búza a közös vámterületen ma a legolcsóbb, amiért napról-napra szaporodik a vevők

száma s az így kifejlődött kereslettel szemben a lanya tendencia arányosan emelkedővé alakult. Az üzlet mai helyzetében kétség kívül egészséges, mely egy bekövetkezendő kitünő konjunkturát helyez kilátásba.

A liszt árak a hét elején beállott lanyhulás folytán némi visszaesést tanúsítottak, mely árvesztés azonban nem sokáig tarthatja magát. Mai átlagos jegyzése december végeig való szállításra: 0/33.40, 5/31.—, 7/28.40, 8/16.—. Korpa 12.—. További jegyzések: cukor 81.—81½, szesz 162—162½, fehér táblás szalonna 132—134, disznósír 146—148.— budapesti paritáson. Hüvelyesekben a kereslet még ó áruban roppant élénk. A nagyon silány termék eredményre való kilátás folytán, az árak nemcsak, hogy jelentékenyen emelkedtek, hanem az ó árú értékesítésénél is mindenki várakozó álláspontot foglal el azon biztos következtetéssel, hogy az új árú csak a fogyasztás legminimálisabb részét fogja fedezhetni, s így majd az ó árúnak lesz nagyobb kelendősége. Hüvelyesek mai jegyzései: fűribab K 19.—, fehér 21.—, tarka 16½, kénbab 19.—, Lencse (ujártú) Sp/59.—, 6/0/49.—, 4/0/38.—. Uj mák morva árú K 60.—, orosz 58.— magyar állomásokon.

Még csak néhány napja, hogy a bankkartell életbe lépett s máris oszladozásáról érkeznek hírek. De jó dolguk lehet a budapesti bankoknak, még a saját zsirjukban fognak megfulladni.

Megint olcsóbb lesz a vas, de a kenyér drága marad. Mégis csak meg lesz az a hasznunk, hogy legalább olcsó vaskemencében süttethetjük drága kenyereinket.

Nyiltér.)*

Köszönetnyilvánítás.

Uhljárík Jenő, pozsonyi főgimnáziumi hittanár, elhalálásával mélyen sujtott család ez úton is igaz háláját fejezi ki mindazoknak, akik akár személyes megjelenésükkel, akár részvétük kifejezésével osztoztak mélységes fájdalomában.

Uhljárík család.

*) E rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért sem alakjáért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

449. 1908. szám.

Hirdetmény.

Bozókszabadi község előljárósága közhírré teszi, hogy a község határában gyakorolható vadászati jog **1908. évi augusztus hó 23-án d. u. 2 órakor** bérbe fog adatni.

Az árverési és szerződési feltételek a százpelsőci körjegyzőnél megtekinthetők.

Százpelsőci, 1908. augusztus 9.

1079. 1—1.

Előljáróság.

POLIVKA JÁNOS

ügynöki irodája
ZÓLYOM, Bethlenutca 200. sz.

Az Alfa Separator r.-t. tejjgazdasági gépgyáranak felső magyarországi vezérképviselője elvállal minden e szakmába vágó gépek, szerszámok és alkatrészek szállítására vonatkozó megbízást.

Szállít:

Tejjgazdasági és tejszövetkezeti berendezéseket, egyes gépeket és alkatrészeket, mezőgazdasági gépeket, szerszámokat és alkatrészeket, gőzgépeket és gőzkazánokat, motorokat, mérlegeket minden nagyságban, varrógépeket és alkatrészeket, (tüket és gépolajat).

Gazdasági kötélárúk, vízhatlan ponyvák, fedéllemez és kátrány, kútszivattyúk, vízvezetékek, csövek és alkatrészek, gummi és kendertömlők.

Szerszámok gépész, lakatos, kovács és más iparosok részére, ruggyanta bélyegzők, acél- és sárgaréz bordák, szövő.

Irodájában elfogad biztosítást, tűz, jég élet, betörés, lopás és baleset ellen.

Használt gépek, szerszámok, vörös-, sárgaréz és fémvétel és eladás

Arjegyzékkel, költségvetéssel, tervekkel, szükséges szaktanácsokkal a t. érdeklődőknek díjmentesen állók rendelkezésére.

Hivatkozva sok évi gyakorlatomra, kérem a n. é. közönség bizalmát s támogatását.

Kiváló tisztelettel
POLIVKA JÁNOS
ügynök.

818.

67518. 1908. I/B-1. szám.

Kitermelt tölgyhaszonfa eladás.

A besztercebányai m. kir. erdőigazgatóság zólyomi m. kir. erdőgondnokságában télen **kitermelt, tönél és kéregben levő és úgy is mért alábbi tölgyhaszonfa folyó évi szeptember hó 9-én** Zólyomban az ottani m. kir. erdőgondnokság hivatalos helyiségében délelőtt 9 órakor zárt írásbeli versenytárgyalás útján következő csoportokban fog eladatni:

I. Szoliszko A. ü. o. IV. vs. 21 tag 22 osztág. 1029 drb. 15—62 cm. középátmérővel 897.26 köbméter. Kikiáltási ára 15888 kor. 08 fill. Bánatpénz 1600 korona.

II. Argánovo A. ü. o. IV. vs. 22 tag 24 osztág. 1047 drb. 15—60 cm. középátmérővel 1024.66 köbméter. Kikiáltási ára 19022 kor. 08 fill. Bánatpénz 1900 korona.

Az árverés tárgyát képező tölgyhaszonfa a zólyomi vasuti állomástól mintegy 10 kilométernyire fekszik. Az árverési feltételek, valamint az aján-

lati úrlapok az erdőgazgatóságnál és a zólyomi m. kir. erdőgondnokságnál megtekinthetők illetve megszerezhetők.

Budapest, 1908. évi auguszt. hóban.

1078. 1-1. M. kir. földmivelésügyi Minister.

A SZÉPSÉG.

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Créme**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, **ártalmatlan** és az **arc minden tisztátlansága** (szeptó májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Créme készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen ezért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Créme** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is röktöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos** és **ártalmatlan** szert az **arc szépitésére** és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépitőszert a **Földes-féle Margit-Créme**, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a **szeptóket, májfoltokat, kiütéseket, bőratkát, mitesszert, arc- és kézörösséget**. Az arc idális **szép, üde és ifjú** lesz s amellelt a Margit-Créme teljesen **ártalmatlan**.

Egy tégely ára **1 korona**, Margit-szappan **70 fillér** és Margit-pouder (fehér, rózsás és créme színben) **1 kor. 20 fill.** — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Créme kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: **Földes Kelemen gyógyszerész Arad.**

Kapható Zólyomban a Stech-féle gyógyszerertárban. 980. A. 5-1.

AZ „ÜSTÖKÖS”

a legjobb magyar viczlap.

Hetenkint 20 oldal, színes képek.

Előfizetés: félévre (jul. dec.)

6 kor., negyedévre (jul. okt.)

3 kor.

A ki félévi előfizetést most be-
küldi ingyen kapja az 1907.
évi teljes bekötött évfolyamot.
(700 oldal vice kép, stb.)

Utaltványaim: Üstökös, Budapest V. Szabadságtér 11.

Ügyes értelmes fiut tanulónak felvesz

Nádosity Ferenc

könyvnyomdája

== Zólyom. ==

1848 eredeti angol francia és amerikai toalettmódelit közöl a BUDAPESTI BAZÁR egy évfolyamában. Előfizetési ára: negyedévre 2 korona. Ingyen mutatóvány-számot küld a „Budapesti Bazár” kiadóhivatala Budapest, VIII., Baross-utca 22, (Budapesti Bazár-ház.)

SZLIÁCS vasuti állomás

Zólyomvármegye — Felsőmagyarország — legelsőrendű női fürdője. A continens egyedüli természetes vasas hőforrása. Az idény május 15-től szeptember 30-ig tart. A saját kezelés alatt álló Radvánszky-féle épületek házesoportjában 2 legmodernebbül berendezett 120 lakószobát magában foglaló szálloda, melyek közül a „BRISTOL” 1902-ben teljesen ujonnan lett felépítve: (egy családi villa, egy étterem.) E házban lakik dr. Grünwald kir. tanácsos orvos is. Ugy az elő-, mint az utóidény alatt 40% árkedvezmény. Lakásmegrendeléseket és mindennemű tudakozódásokat azonnal elintéző a Radvánszky házak gondnoka.

BERNÁTH BÉLA
SZLIÁCS.

1033. 8-1.

Nádosity Ferenc Zólyom.

Motorerőre berendezett könyvnyomda.

Könyvkötészet. Nyomtatvány-raktár. Ruggyanta-bélyegzők. Lapkiadóhivatal.

ALAPITTATOTT 1887.

TELEFON SZÁM 11.

MODERN GÉPEKKEL ÉS NAGY-
MENNYISÉGÜ BETÜAGYAGGAL
FELSZERELT MOTORERŐRE BERENDEZETT

KÖNYVNYOMDÁM

MINDEN E SZAKMÁBA VÁGÓ MUN-
KÁT GYORSAN S PONTOSAN SZÁLLIT.

VÁLLALATOM A KOR SZINVONALÁN ÁLL
S A FELVIDÉK EGYIK ELSŐRANGU KÖNYV
== ÉS MŰNYOMÓ INTÉZETE. ==

MUNKÁIM IZLÉSES, PEDÁNS KIVITE-
LÉRE NAGY GONDOT FORDITOK.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

A szabadalmazott
KULCSOSAL!

Minden jobb üzletben kapható.

Hochsinger Testv.

Budapest.

A korponai m. kir. állami polgári fiúiskolában

a beiratások az 1908-1909. iskolai évre szeptember 1-4. napjain fognak megtartani.

Az intézetet példás rend és kiváló tanulmányi előmenetel jellemzi.

A tanulók teljes ellátása: 20-tól 36 koronáig. A szegényebb sorsú tanulók tehát 20 koronáért teljes ellátást kaphatnak.

A tanulók egy negyed része, a miniszteri rendelet értelmében, tandíjmentességi kedvezményben részesülhet.

A vidéki szülők kötelesek a lakásfogadást előre bejelenteni az igazgatónak.

1074. 3-1.

Az igazgatóság.

Sertésvész elleni szer „FLORIOL”

m. kir. szabadalom.

Antiszeptikus, az állat szervezetét a járványos kórokkal szemben immunissá tevő s annak fejlődését és gyarapodását előmozdító koncentrált növényi kivonat.

Egy palack ára használati utasítással 1 korona 60 fillér.

Főraktár: **Karcsmaroff A.** drogeria és gyógyári üzletében Budapest, Rákóczi-ut 50.

1064. 1-1.

AZ UJSÁG

politikai napilap.

Felelős szerkesztő: **Gajári Ödön.**

Társ szerkesztő: **dr. Ágai Béla.**

Főmunkatársak:

Herczeg Ferenc, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán.

Előfizetési árak: 1 hónapra 2 kor., 40 fill., negyedévre 7 kor., félévre 14 kor., egész évre 28 K.

„AZ UJSÁG” a DIVAT-SALON-nal együttesen előfizetve 1/4 évre 9 korona.

Czím: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala Budapest, Rákóczi-út 54.

Vidéki előfizetők figyelmébe.

Vidékről Budapestre érkező, itt tartózkodó vagy átutazó előfizetőinknek az Olvasóterem New-York-Palota, Erzsébet-körút 9. menetrendekkel, fürdők prospektusaival és egyáltalában minden tudnivalóval a legkészségesebben áll rendelkezésre.

Az olvasóterem reggel 8-tól este 8-ig van nyitva.

<p>Pontosság! Letiltásmegelőzés!</p> <p>Saját érdekében hírességek kizárólag</p> <p>LEOPOLD GYULA hírdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 700 szep. hátréteg kövitelek!</p>		
<p>GARVENS-SZIVATTYUK</p> <p>rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.</p> <p>Kérjen határozottan: Garvens-szivattyut</p> <p>Garvens-művek. WIEN XX/2.</p> <p>Levelezés magyarul és németül. Árjegyek ingyen és bérmentve.</p>	<p>Tyukszemét, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle TYUKSZEMHALÁL</p> <p>ára 70 fillér.</p> <p>A legjobb és legerősebb sóborszesz az ERŐ SÓBORSZESZ</p> <p>ára 2 K, 1 K és 30 fillér.</p> <p>Postán szállítja utánvét mellett a KOSMOS vegyszert és kozmetikai laboratórium. GYÖR, BAROSS-UT.</p>	<p>Csemege-konzervek</p> <p>BARTA-féle erdei gyümölcsbottlik, levek, szörpök, gomba-, hús- és fűszelék-konzervek, némes borovicskák, legkiválóbb minőségben szállít - előkelőbb fűszerek kivételével is a</p> <p>BÉLHURUT (hasmenés), gyomorgörcs legjobb gyógyszer a BARTA-féle fekete áfonya-gyógybor, kapható gyógyszerészeknél, 5 üveget 8 k-ért bérmentve szállít</p> <p>Felkai Konzervgyár, Barta József</p> <p>Felka (Hécsmező). - Kérjen árjegyeket!</p>
<p>PLATSCHKEK VILMOS</p> <p>elismert legolcsóbb, legzoffdabb FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza</p> <p>Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).</p>	<p>DIGESTOL GLÜCK a legkiválóbb emésztőpor</p> <p>Doboz 2 kor.</p> <p>Postai szállítással „FEHÉR GALAMB” gyógyszerárú Budapest, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93 Kapható minden gyógyszerárúban és drogeriában.</p>	<p>Meglepő haladás!</p> <p>FICHTENIN</p> <p>a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenféle férget a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyót, vért és levéltetűt és egyéb kert- és valeményben kártékony állatkálat és azok petéit azonnal megöli.</p> <p>Legmegbízhatóbb védőeser szunyog és darázs ellen. Használai utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt.</p> <p>Vesétképviseletk Magyarország részére: DIAMANT és VADAS</p> <p>Budapest, VII., Damjanich-sz. 36. - Telefon 21-51.</p>
<p>RIVOLI fényképezési és festészeti műtermében</p> <p>BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.</p> <p>készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások seiyemre, bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Bross, fűggeték, tő stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sirlókra stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyeket?</p>	<p>Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA</p> <p>8 nap alatti biztosan hat. Tégelye K 1-20</p> <p>Dr. KOVÁCS gyógyszerárú Budapest, Gyár-utca 17. „Tollott-úttok” ingyen.</p>	<p>Ha fáj a feje használjon azonnal Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,</p> <p>mely 5 perc alatt minden fejfájást megadartot.</p> <p>1 doboz 1 kor. 30 fillér. - Minden gyógyszerárúban és drogeriában kapható.</p> <p>Főraktár: BERETVÁS TAMÁS gyógyszerárú KISPEST, Rákóczi-utca 2. Ingyen postai szállítással 3 doboz rendelésnél.</p>
<p>BOGDÁNY szerencséseje páratlan!</p> <p>Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis BOGDÁNY S. fővárosi sorsjegyiroda r.-t.-nél BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.</p>	<p>Melyik vendéglőben étkezik Budapesten? Schuller Kaszinó-éttermében</p> <p>VI., ANDRÁSSY-UT 29. sz. 3</p> <p>Előrendő konyha! Naponta zene-estély!</p>	<p>Dr. KOVÁCS J. homopátiail rendelő-intézet</p> <p>100 szoba 2-30 K-161 follebb. kizsoltgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, népének kávéháza, étterem. Villamos vasúti megállóhely az Ószoos pályaudvarok és halók felé.</p> <p>KATZER szőrméruul elődrangunk és az egész világon el vannak terjedve. Elő és legnagyobb mohokár ellen, védő részv. tá.</p>